

Gange ere fremkomne, og uagtet de ligesaa mange Gange ere bleve afsøgte og deres Uholbarhed belyst, fremkomme de dog stedse paany. Det ærede første Medlem for 9de Kreds ligesom den sidste ærede Taler accentuerede, at det vilde være meget helbigt, om man kunde frigjøre Kaffe og Sukker for Beskatning; men vide de Herrer, hvor store Summer det her dreier sig om (Rasmussen og Schøler: Jo.); det er i det ene Tilfælde 180,000 og i det andet Tilfælde 440,000 Rb., og nu vil jeg spørge, om Nogen, naar han tager Forholdene, som de faktisk ere, for Alvor vil paasta, at en Beskatning af 2 St. pr. Pund paa det ene Skatteobjekt og $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{5}$ St. pr. Pund paa det andet Skatteobjekt skulde kunne officere den arbejdende Befolkning? Derimod er det ganske vist, at det i højeste Grad vilde officere Statskassen at renoncere paa en saadan Indtægt. Som det ærede Medlem for 10de Kreds (Schøler) bemærkede, slipper man uhyre nemt fra den Slags Spørgsmaal ved at gjøre Indrømmelser til, hvad der kaldes den „folkelige Stemning“, saaledes som denne opfatter Forholdene; men vi, som sidde her, maa tage Forholdene, som de i Virkeligheden ere; det kan ikke tilfredsstille os, at vi tilfredsstille en Opinion, som ikke har gjennemtrængt Materien; for os maa det gjælde om at trænge ind i Sagen og derefter fremtalde en Situation, der virkelig kan siges at være tilfredsstillende. Nei, den eneste Maade, hvorpaa man virkelig ophjælper Arbejderbefolkningen, er den, at man vaager over, at Landets indre Udvikling ret strider fremad, og man lægge da Mærke til den Rolle, Industrien spiller her i Landet; thi kun gennem et større Velvære i det Hele og en større Afgivelse af Landets Indtægter til Arbejderne, kan Arbejderen virkelig hjælpes. Ganske vist kan han ogsaa hjælpes fremad gennem Oplysning; men det Spørgsmaal foreligger jo ikke her. Jeg gjentager derfor, at idet man behandler det foreliggende Lovforslag, bør man tage Hensyn til de tre eneste raadende Faktorer, nemlig det Finansielle, Industrien og naturligvis ogsaa Arbejderbefolkningen, for saa vidt denne i Virkeligheden kan hjælpes ad Lovforslagets Veje; men man vaage i højeste Grad over ikke at fremtalde en saadan Tilstand, at Industrien synker sammen. Det ærede 7de kongevalgte Medlem (Fischer) udtalte ganske rigtigt igaar, at fordi enkelte Sætter ikke give Statskassen nogen Indtægt, kan det ikke derfor siges, at man ligesaa godt kunde stryge dem; thi det kan vel være, at en ringe Indtægt skylles den Beskyttelse, der gennem Tarifen ydes den vedkommende Produktion, hvis Udvikling i Landet selv derfor ofte kan staa i omvendt Forhold til den Indtægt, som den Sætt, der i Lovloven gjælder for samme, giver Statskassen.

Da jeg nu har Ordet, vil jeg dog gjøre en enkelt Bemærkning til det 1ste ærede Medlem for 9de Kreds, skjøndt han jo allerede blev temmelig fylbigt imødegaaet af den foregaaende ærede Taler.

Han sagde, at han troede ikke, at Nogen for Alvor vilde fastholde den Opfattelse, at de saa kaldte Livsfornödenheder ikke skulde have nogen Værdi i Sold. Men nu vil jeg spørge, om vel Nogen er berettiget til at gaa ud fra, at det, som sker her, ikke sker for Alvor; jo, det sker for fuld Alvor og med fuldt Hensyn til de Interesser, for hvilke det ærede Medlem har gjort sig til Talsmand, Interesser, som vi ikke føle mindre varmt for end det ærede Medlem. Saa sagde det ærede Medlem, at man ved Behandlingen af Lovforslaget dog skulde lægge sig paa Siden ikke i altfor høj Grad at fortrædige Haandværkerne. Jeg ønsker at sige dertil, at man overhovedet skal lægge sig paa Siden ikke at fortrædige Nogen, hverken den ene eller den anden, men have et aabent Øie for, hvad der kan tjene hele Samfundsudviklingen. — Jeg tror og haaber, at Thinget med mig deler det levende Ønske om, at dette Lovforslag tages under Behandling under fuldstændigt Hensyn til, hvad Statens og Individernes Fornødenheder kræve.

N. Rasmussen: Jeg vilde blot have Leilighed til at rette et Par Misforstaaelser. Naar det ærede Medlem lagde saa stærkt Vægt paa, at jeg havde sagt, at jeg ikke troede, at Nogen for Alvor vilde fastholde de og de Ytringer, som saa tidt vare fremsatte, saa tog det ærede Medlem aldeles feil af min Tankegang. Den høitærede Minister har jo i selve Lovforslaget vist, at han ikke fastholder den gamle Tankegang, idet der paa mange Punkter er gjort den nyere Tids Fordringer Indrømmelser, og jeg haaber, at Landstinget ved sin Overveelse af Sagen heller ikke vil fastholde den gamle Tankegang, men ogsaa vil gjøre Indrømmelser. Jeg har aldeles ikke tænkt paa, at nogetsomhelst Medlem af Landstinget ikke for Alvor fremsætter sin Tale; det er Noget, der har ligget saa langt fra min Tankegang, som vel muligt. Det ærede Medlem slap for at imødegaa mig paa Grund af, at det ærede 4de Medlem for 10de Kreds (Schøler) allerede havde forrettet denne Tjeneste, og jeg skal nu vende mig til dette ærede Medlem, som brugte et Udtryk, som jeg finder ikke er aldeles berettiget, ja, som jeg endog saa finder det urigtigt at bruge. Han brugte det Udtryk om enkelte af mine Udtalelser, at det var „opstlytede Talemaader“; som jeg heller ikke selv troede paa. Men hvoraf veed nu det ærede Medlem, at jeg ikke tror paa, hvad jeg siger, og hvem har givet ham nogetsomhelst Ret til at have en Mening om, hvorvidt jeg tror paa, hvad jeg siger, eller ikke. For det Andet skulde jeg rigtignok tro, at naar en Videnskabsmand offentlig fremsætter sine Tanker om et Forhold, saa kan man ikke saaledes betegne dem som „opstlytede“ og i alt Fald maa de vel staa til Kroende lige overfor en Beretning, som gives af en Arbejdsmand, der tages under Forhør og erklærer, at han kun har betalt 9 Mk.